

BİNLERCE YILLIK OYUNLAR

Saklambaç, salıncak, ip atlama, top sektirme, körebe, bilye gibi birçok oyun isimleri bile değişmeden günümüze geldi.

Sayfa 6

HİTİT ÇOCUĞU

Sayfa 14

YURDUN TEMELİ

Eski Mezopotamya toplumlarında çocuk sahibi olmak ailenin en önemli amacıydı. Hatta çocuksuzluk kabul edilemezdi.

Sayfa 16

ESKİ TÜRKLERDE AİLE EĞİTİMİ

Aileler erdemlerinin yanı sıra hayvan bakıcılığı, çadır işleri, silah üretimi gibi birçok beceriyi çocuklarına kazandırır.

Sayfa 20

ISSN 2792-095X

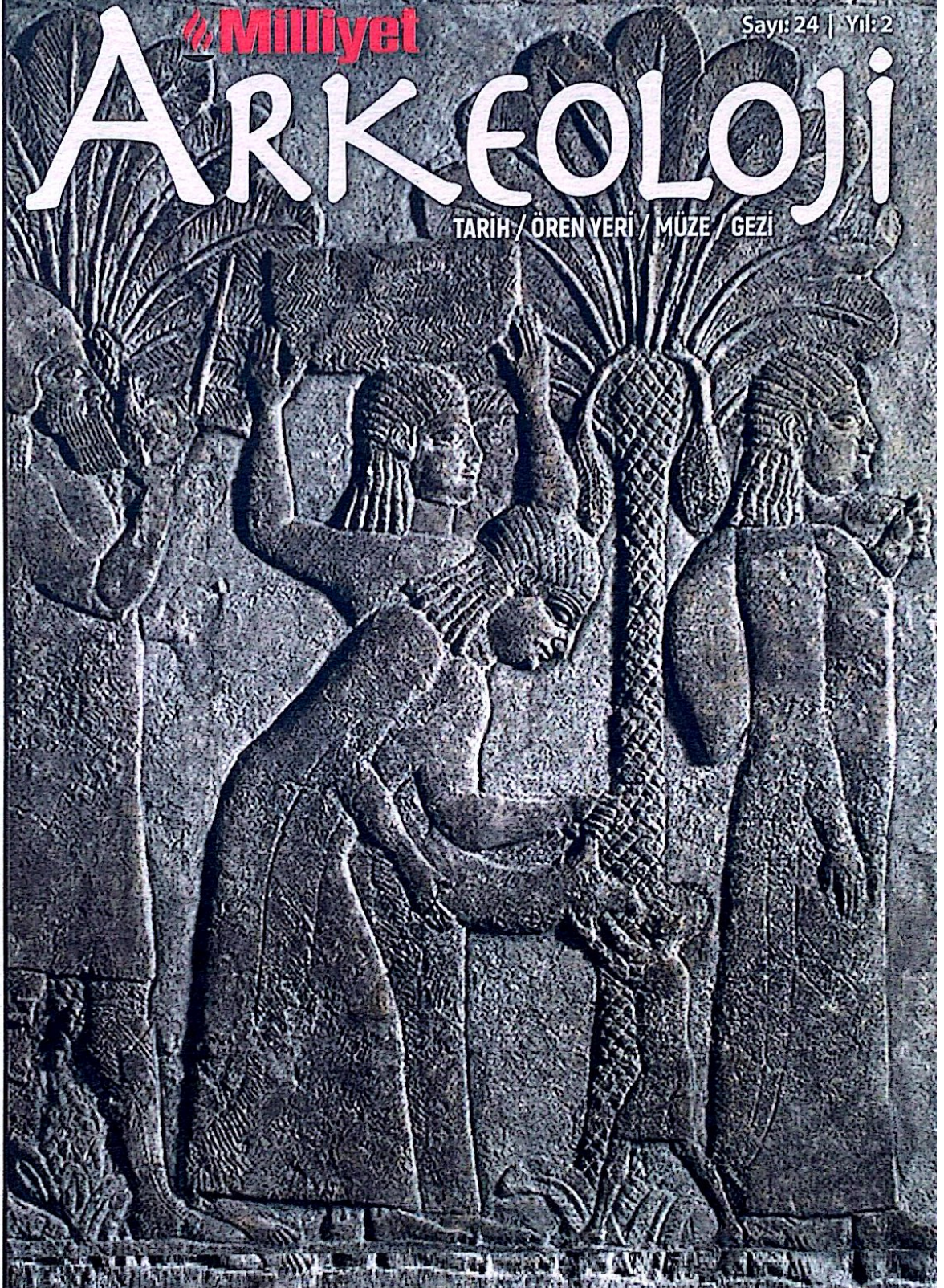
9 772792 095007

Milliyet

Sayı: 24 | Yıl: 2

ARKEOLOJİ

TARİH / ÖREN YERİ / MÜZE / GEZİ

ÇOCUKLUK TARİHİ

Tarih boyunca çocukların mensubu oldukları kültürlere özel farklı dertleri vardı. Ama hangi toplumda olursa olsun Antik Çağlarda çocukların ilk büyük başarısı hayatta kalmaktı. Zayıf, sakat çocukların ölüme terk edildiği toplumlar bile vardı.

ÇOCUKLUK TARİHİNİN EN EĞLENCELİ MEKÂNLARI:

Oyuncak müzeleri

Ülkemizde oyuncakların sergilendiği özel müzeler de bulunuyor. Türkiye’de bu alandaki ilk müze olan Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Oyuncak Müzesi ve en çok bilinenlerinden İstanbul Oyuncak Müzesi bu müzeler arasında yer alıyor

Dr. Av. Muhammed Hardalaç

Dünden bugüne hangi çocuk oyundan ve oyuncak vazgeçebilmiş ki? Dün ile kastımız kesinlikle çocukluğumuz olmayıp antik dönemlerden bahsediyoruz. O dönemlerden, daha doğrusu insanlığın başlangıcından itibaren oyuncakların olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Çocukların olduğu süreden beri oyuncakların da var olduğunu söyleyebiliriz.

Bilim insanları yapılan arkeolojik kazılarda çeşitli dönemlerle ilgili bilgi veren çok sayıda nesneye ulaşıyor. Bunların içerisinde oyuncaklar da bulunuyor. Kazılarda tanrıçalar, tanrılar, askerler, dönemin kahramanları, tekerlekli-tekerleksiz arabalar, çember, topaç, kova ve kürekler, çingiraklar, bebekler, çocuğun kendi çevresinden

tanıdığı evcil hayvanlar, zar, top ve oyun taşları gibi pek çok oyun nesnesine rastlanmıştır. Bu oyuncakların ait oldukları dönemin özelliklerine uygun malzemelerden yapıldığı da kazılar sonucunda anlaşılmıştır.

Eski dönemlerde el ürünü olan, tek olan oyuncakların seri üretimine ise 18. yüzyılda Almanya’da geçildiği biliniyor. Günümüze kadar uzanan oyuncak, çocukların gelişimine katkı sağlayarak birçok değişime uğramıştır. Tarihi kazılar esnasında bulunan ve eski eser olarak nitelendireceğimiz bu oyuncaklar çeşitli müzelerde sergilenmektedir. Örneğin, Balıkesir Kuva-yi Milliye Müzesi’nde 2500 yıllık oyuncaklar sergilenmektedir.

Özel müzeler

Eski tarihi eserler dışında ülkemize

oyuncakların sergilendiği özel müzeler de bulunmaktadır. Türkiye’nin ilk oyuncak müzesi; Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Oyuncak Müzesi’dir. Daha sonra en bilinen oyuncak müzesi olan İstanbul Oyuncak Müzesi, Antalya Oyuncak Müzesi, Musa Baran Oyun ve Oyuncak Müzesi (İzmir-Urla), Gaziantep Oyun ve Oyuncak Müzesi, İzmir Oyuncak Müzesi gelmektedir.

İfade ettiğimiz bu müzeler “özel müzeler” kategorisindedir. 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamına giren taşınır kültür ve tabiat varlıklarına ilişkin kurulan özel müzeler de çeşitli mevzuatlara tâbidir.

Özel Müzeler ve Denetimleri Hakkında Yönetmelik Madde 2’de “Bu Yönetmelik kendi hizmet konularında veya amaçlarının gerçekleştirilmesi için özel müzeye sahip olan ve özel müze kurmak isteyen bakanlıkların, kamu kurum ve kuruluşlarının, gerçek ve tüzel kişilerin ve vakıfların uymak zorunda oldukları esaslar ile bunların görev ve sorumluluklarını kapsar” denilmiştir. Her ne kadar “özel müze” desek de devletin denetimine tâbi olduğunu ve belli kurallar çerçevesinde kurulduğunu belirtmek gerekir.

Bu ayın en özel günü olan 23 Nisan’ı da oyuncaklar vesilesiyle kutluyor, geleceğin aydınlığının bugünün çocukları olduğunu bu vesileyle tekrar ifade ediyoruz. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nız kutlu olsun.

Gaziantep Oyun ve Oyuncak Müzesi, restore edilen tarihi bir yapıda yer alıyor.